

הארץ סביב פרשות של נפסק הרעש, אך כל לכל אחד - עכשיו הושמעו והאזנת סתר מטעם לאישים פוליטיים ופיליליים

"העולם הזה", נובמבר 1957

לפני 25 שנה רעשה האזנות סתר - מאז אחד יכול היה להאזין שעות חמורות על ציתות המשטרה ומוסדות הבטחון

כי איש לא היה מעוניין בטרנזיסטור וכי מצית. הם נלקחו לשם הסוואה. לעומת זאת התגלה, כי מכשירי הטלפון במיש רד טופלו, כי בתיקים נערך חיטוט סודי, וכי מיסמכים רבים נעלמו. המשטרה לא הצליחה, כמובן, ללכוד את הפורצים, ואיש אינו יכול להוכיח בינתיים כי המישרה היא שביצעה את הפריצה.

חובת

הדיווח

אולם לא היה זה הפרשה היחידה שר העלה חברה הכנסת שחל. הח"כ ייצג בזמנו, כעורך-דין, כמה חשודים, אשר בסופו של דבר התברר כי החשדותם על-ידי המשטרה היתה טעות מיסטרית, מה שנקרא ב-

בפניו, כי "אני יודע כל מה שמדברים אצלכם במישרד". צמרת נתן לבן-ישראל כמה דוגמות של דברים שהוא יודע. לאחר שיחזור, שנערך במישרד בין שני עורכי-דין, הסיקו כי המידע יכול היה להגיע

ולא היה זה הפרשה היחידה שר העלה חברה הכנסת שחל. הח"כ ייצג בזמנו, כעורך-דין, כמה חשודים, אשר בסופו של דבר התברר כי החשדותם על-ידי המשטרה היתה טעות מיסטרית, מה שנקרא ב-

חוק האזנות-סתר, שאותו הגיש שר-המישפטים שמואל תמיר בשם הממשלה, עורר דיון נוקב בוועדת חוקה-חוקי-משפט של הכנסת. בדיון, שאליו מוזמנים נציגי המשטרה, שירות-הביטחון הכללי, מישפטים, שופטים ואנשי מיקצוע, נחשפה מסכת רחבה של האזנות-סתר. יתכן שהאזנות אלה היו חוקיות, אולם הן נגודות את המוסר הציבורי ואת אשיות הדימוקרטיות.

בפני ועדת חוקה-חוקי-משפט הצהירו שני נציגי מישטרת ישראל ראש מחלקת חקירות מיוחדות של המטה הארצי, תת-ניצב רפאל יעקובי, והיועצת המישפטית של המשטרה, חנה הירש, כי מספר האז-

מי מאזין למי?

ימת. שני קציני המשטרה, שהיו נוכחים בישיבת ועדת החוקה של הכנסת לא יכלו להגיב בו במקום על ההקלטה. הם כה נדהמו, עד שהמילים נעתקו מפייהם. לבסוף גימגמו: "אנחנו לא יודעים דבר, צריכים לבדוק את זה".

שר-הפנים, הממונה על המשטרה, ה"ר יוסף בורג, שקיבל דיווח על ההקלטה, הורה למפק"ל להעמיד לדין את שני ה"קצינים שערכו את ההקלטה בניגוד לתק"נות. אולם נראה כי אלה לא יובאו לדין, הם וחבריהם איימו כי אם יועמדו לדין, יתפטרו מהשירות המישטרי ומחלקתו

לצמרת רק באמצעות האזנה לשיחות ה"טלפון במישרד. שחל שלח מיכתב תלונה חריף ביותר למפק"ל המשטרה, רבי-ניצב חיים תבורי, בעיקבות המיכתב הכחיש צמרת בחצי פה את אשר אמר לבן-ישראל והתנצל על רברבותו. לגופו של עניין נמסר לשחל, כי המשטרה אינה מאזינה לטלפון שלו.

שבועות ספורים אחר כך נערכה פריצה משונה ביותר למישרד עורכי-הדין של שחל, ברחוב נורדאו בחיפה. מהמישרד נגנבו טרנזיסטור גדול ומצית. אולם בדיקה שאותה ערכו עובדי המישרד גילתה,

ז'רגון המישטרי "פאשלה". על אלה נימנים עצורי ועד העובדים של חברת צ"מ, שבסופו של מסע פירסום עצמי של המשטרה התברר שהבאתם לבית-המישפט היתה איזולת.

לשחל קשרים הדוקים ביותר עם צמרת מישטרת חיפה, קשרים שאינם תמיד על רקע ידידותי. לפני כמה חודשים פגש סגן ניצב אברהם צמרת, ראש מחלקת ה"חקירות במישטרת חיפה ומי שהתפרסם ככישלון בפרשת רצח החיילת רחל הדר, את עורך-דין טיסה בן-ישראל, שותפו של שחל במישרד עורכי-הדין. הקצין התפאר

נות הסתר שאותן עורכת המשטרה הוא קטן. לדבריהם ערכה המשטרה בשנה ש"עברה האזנות-סתר רק ב-70 מיקרים, תמיד כאשר היה חשד שהאיש המצותת הוא עבריין. כמו כן הצהירו שני הנציגים ה"בכירים של המשטרה, כי מעולם לא נערכה האזנה לשיחה בין עורך-דין ל"לקוחו.

שבוע לאחר שמסרו הצהרות אלה, ה"ר כח אינן נכונות וכי אנשי מישטרה אלה הוטעו על-ידי קציני מישטרה אחרים, או שיקרו. ח"כ הליכוד דב שילנסקי, שישב בעצמו בבית-כלא, הבטיח להביא רשימה של הקלטות, שבהן הוקלטו או צותתו עורכי-דין בעת שנפגשו עם לקוחותיהם. ח"כ המערך משה שחל, עורך-דין במיקצועו, קיבל את אישורו של קצין הכנסת להכניס למישכן רשם-קול. אחר כך, בישיבת הוועדה, השמיע הקלטה ש"אותה ערכה המשטרה אצל מי שהיה ראש עיריית חיפה, ירוחם צייל, בעת שכיחן עדיין כראש עיר.

ההקלטה נערכה על-ידי שני קציני מישטרה ממחלקתו של תת-ניצב בנימין זיגל, רמי זולטר ואברהם בן-משה. בתחילתה נשמע המישפט: "הקלטה שנערכה על-ידי זולטר ובן-משה בלישכת ראש עיריית חיפה, בתאריך..." בהמשך ההקלטה התברר כי קציני המשטרה ניסו להפיל בפח את ראש עיריית חיפה ולגרוור אותו להאשמה עצמית.

הטרנזיסטור

והמצית

מבוי להתייחס לתוכן ההקלטה, שהוא בחזקת סוביידיצה - ההקלטה נערכה במיסגרת חקירות המשטרה ב"פרשת בית הלוחם בחיפה - אין ספק ש"המשטרה לא הקפידה על שמירת העקרונות שהיא טוענת כי הם מנחים אותה בהקלטות סתר. המשתתפים בישיבה ה"חיסאית, מלבד קציני המשטרה וראש העיר: עורך-הדין הוותיק והמפורסם נפתלי ליפשיץ, היועץ המישפטי של העירייה עורך-הדין יעקוב ריבלין, ומהנדס העיר שימחה שמבץ, שניכנס לתסקידו רק חודש ימים קודם לכן. אף אחד מהמשתתפים ב"ישיבה לא חיה חשוד, גם על פי גירסת המשטרה.

מתדונן שחל
לח"כ אסתר

חוקר זיגל
ראש-העירייה אוחור